

Ciutats, Globalització i Sostenibilitat

Codi: 104262
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OT	4	1
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	3	2
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	4	1
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	4	2

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Muñoz Ramirez
Correu electrònic: franc.munoz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No es requereixen pre-requisits.

Objectius

Els objectius es refereixen a tres aspectes principals en relació als impactes urbans del procés de globalització i dels reptes que aquells representen pel que fa al futur sostenible de les ciutats en el segle XXI:

- Descripció, explicació i anàlisi del procés de globalització a partir de l'estudi de diferents moments històrics concrets amb especial atenció al context actual.
- Explicació general de la relació entre els processos de globalització de tot tipus -econòmica; política; ambiental; social i cultural- i l'anàlisi de les dinàmiques de transformació urbana que caracteritzen les ciutats en el moment actual.
- Introducció als reptes més rellevants actualment pel que fa a aconseguir unes ciutats i espais urbans-metropolitans sostenibles, amb especial atenció als principals impactes globals sobre les realitats urbanes locals.

Competències

- Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial
- Analitzar amb esperit crític la relació de la societat amb el territori aplicant el marc conceptual i teòric de la geografia.

- Analitzar i comprendre les dinàmiques geogràfiques (sociodemogràfiques, geoeconòmiques i ambientals) a diferents escales territorials.
- Analitzar i interpretar de manera sistèmica elements ambientals, demogràfics, urbans i paisatgístics.
- Demostrar habilitats d'autoanàlisi i autocrítica.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.

Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer el disseny institucional i regulador, així com les principals polítiques econòmiques implementades per les economies actuals a diferents escales per gestionar el creixement econòmic i les seves oscil·lacions cícliques.
- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.
- Vincular qüestions fonamentals de l'actualitat econòmica amb desenvolupaments econòmics anteriors partint dels principals elements de la història econòmica contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i interpretar la diversitat de fenòmens socials i culturals al món.
2. Demostrar habilitats d'autoanàlisi i autocrítica.
3. Explicar els elements comuns i distintius de les ciutats en diferents àmbits regionals del món.
4. Explicar l'estructura del món actual des d'una vessant geogràfica.
5. Integrar l'anàlisi de la ciutat en l'escala de les aglomeracions de població.
6. Interpretar la distribució de les persones i les activitats al territori i dels fluxos que generen.
7. Plantejar problemes sobre la desigualtat, la distribució de la població i la urbanització al món, entre d'altres.
8. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
9. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
10. Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.
11. Utilitzar el llenguatge científic i professional propi de les ciències socials.

Continguts

BLOC I. Els processos de globalització en perspectiva.

- Tema 1. Definicions clau a l'entorn del fenomen de la 'globalització'.
- Tema 2. Definicions clau en relació al concepte de 'ciutat'.
- Tema 3. Definicions clau en relació al concepte de 'sostenibilitat'.
- Tema 4. Globalització i ciutat: perspectiva històrica i evolució dels processos globals (segles XX i XXI).

BLOC II. La globalització urbana: principals impactes i conseqüències per a les ciutats.

- Tema 5. La globalització econòmica i ambiental: processos globals i impactes locals a les ciutats.
- Tema 6. La globalització tecnològica, social i cultural: processos globals i impactes locals a les ciutats.
- Tema 7. Tres exemples clau del procés de globalització urbana: els fluxos de capital i persones; el turisme i la indústria de l'oci-entreteniment global; la terciarització urbana i els mercats immobiliaris globals de la *gentrificació*.

BLOC III. Conciliar els processos de globalització amb la sostenibilitat. És possible la ciutat global sostenible en l'era de l'antropocè?

- Tema 8. La incompatibilitat entre els fenòmens de globalització i la sostenibilitat en el context del tardo-capitalisme.
- Tema 9. Les tres vessants de la nova sostenibilitat urbana: ambiental, social i cultural.
- Tema 10. La globalització de les ciutats en el context de la transició ecològica: la ciutat global 'post-oil'.

Metodologia

- Classes expositives
- Presentació i debat de documentals i pel·lícules
- Lectura de llibres i articles
- Debats sobre temes bàsics de l'assignatura
- Pràctiques i treballs

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	21	0,84	1, 3, 4, 5, 7
Presentació de materials audio-visuals	25	1	3, 5, 7
Tipus: Supervisades			
Preparació de treballs, discussions i presentacions	22	0,88	1, 2, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de la prova escrita	30	1,2	2, 9, 11
Lectura d'articles i llibres	30	1,2	2, 9
Realització d'exercicis i pràctiques	20	0,8	2, 9, 11

Avaluació

Avaluació

Detall dels treballs i de la prova escrita d'avaluació (examen):

Treball 1. Treball sobre un procés de globalització concret i específic a consensuar amb el professor.

Treball 2. Dossier d'exercicis (diferents exercicis puntuals proposats pel professor durant el curs s'hauran de presentar de manera integrada tot configurant un únic document).

Examen. Prova escrita a partir del material d'estudi de l'assignatura (bibliografia bàsica i ampliada), fitxes temàtiques facilitades pel professor i recursos digitals de treball i consulta.

Notes importants:

- La presentació dels treballs 1 i 2 és condició necessària per a poder realitzar l'examen.
- Haver assistit a un mínim del 75% de les sessions de classe serà considerat de manera molt positiva de cara a l'avaluació final
- La prova escrita (examen) té una importància qualitativa remarcable, atès que és la prova que avalua directament el coneixement i estudi de les fitxes temàtiques i els recursos digitals facilitats durant el curs i assegura el coneixement adequat dels continguts de la matèria. Per tant, la nota de la prova escrita haurà de ser d'aprobat (5) com a mínim per tal de poder aprovar la matèria.

Criteris d'avaluació

- Rigor expositiu i capacitat d'explicar de manera clara i suficientment precisa els temes treballats a l'assignatura.
- Capacitat per a fer servir exemples relacionats amb la bibliografia i els materials didàctics de l'assignatura.
- Iniciativa per a completar els materials facilitats pel professor a partir de la pròpia recerca individual.

Detall de la recuperació

-La recuperació de l'assignatura consistirà en un exercici de millora sobre la prova d'avaluació i configurat a partir de la bibliografia bàsica i ampliada de l'assignatura, les fitxes temàtiques i altres materials d'estudi facilitats durant el curs.

-Per a poder presentar l'exercici de recuperació serà obligatori haver presentat abans totes les evidències d'avaluació requerides.

- Només es podrà tenir una qualificació de "no avaluable" quan no s'hagi lliurat cap activitat. Lliurar una o més de les activitats previstes implica perdre el dret a la qualificació "no avaluable"

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es **suspenderà** tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Vegeu documentació de la UAB sobre "plagi" a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració d'un dossier d'exercicis	35%	0	0	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Elaboració de ressenya bibliogràfica o treball sobre un cas d'estudi de globalització urbana	30%	0	0	1, 2, 9, 10, 11
Resolució d'una prova escrita d'avaluació (examen)	35%	2	0,08	3, 4, 5, 11

Bibliografia

Bibliografia

George, Rose (2014) *90% de todo. La industria invisible que te viste, te llena el depósito de gasolina y pone comida en tu plato*. Capitan Swing Ed.

Graham, Stephen (2003) *The Cybercities Reader*. Routledge.

Honey, Marta; Frenkiel, Kelsey (2021) *Overtourism: lessons for a better future*. Island Press.

Muñoz, Francesc (2008) *Urbanización: paisajes comunes, lugares globales*. Gustau Gili, Barcelona.

Nel-lo, Oriol; Mele, Renata (eds. 2016) *Cities in the 21st Century*. Routledge: London.

Sassen, Saskia (2007) *Los espectros de la globalización*. Fondo de Cultura Económica. Buenos Aires.

Sassen, Saskia (2011) *Ciudad y globalización*. Textos urbanos. Vol. VII. El Quinde. Quito.

Sequera Fernández, Jorge (2020) *Gentrificación: capitalismo 'cool', turismo y control del espacio urbano*. Catarata.

Sassen, Saskia (2015) *Expulsiones. Brutalidad y complejidad en la economía global*. Katz Editores, Buenos Aires.

Stiglitz, Joseph (2002) *El malestar de la globalización*. Taurus.

Vollmer, Lisa (2019) *Estrategias contra la gentrificación. Por una ciudad desde abajo*. Katakraç.

World Cities Report (2016). *Urbanization and Development. Emerging Futures*. UNHABITAT.

World Cities Report (2020). *The Value of Sustainable Urbanization*. UNHABITAT.

Programari

No son necessaris coneixements avançats pel que fa al programari. Es requereixen coneixements d'usuari de software per a l'edició de textos i elaboració de presentacions digitals (arxius ppt i similars).